Ku Kolon ko ka kuloho ko ka woo yo wo Kafaydo

Madenketima:

Ba masimoko, yiki mene/in thiiya ba mandin ka bonson ba ka biya-metin, wuna madenketima kuyankan, thiiya in matheben ka faydo fooma, Ba maniyo maka biya-meti mathonkoy ka bi tooni namen, ba sisa thore in manakasi ka tha thukuma tha ka biya-metin be luke ka faydo ba bin sisa matheben in magbonkoli malohoy, ka thana paliyande, wun sise helen thapen tha boye ka biya-metin hutete

Ba wun kondee niyo wu lohoy mene wometi kondee pithita ba wunde hukotho ma niyo makanaman ka muruthe wo fun wunde.

Baana sethiniyo wunda, thiiya ba ka womati konda niyo ka thon ban fooma.

Wun koloho ba katin tande mathimiyande ka biya-mɛti fooma ka faydo. Hugbonho ka faydo fooma, ho doma na Unaytɛd Neson, kosiniyoko ka kulaniya ko kolo.

Ba kotho thiiya mene, sembe in makahi ma ka wometi, e wun tenjiyande ka thiiya ba bayapen in yeremen be kosiniyoko ba lukande hugbon hunthe ba sisa kuyankan, wu niyo malukunade maka nakeken foma adunkunokoy ka tha banthe, wun niyo lukande in nakeken fooma nugbon ho thante han, ho doma na Unayted Nesons, ba kotho thiiya ba ka wometi.

Wuŋ tɔŋɔŋ na kperekethe, ka dɔma, na masimɔkɔ ma thiiya mɛnɛ kuyankaŋ mɛna ma gbeŋ ka ma duŋunɔkɔ mamaŋ.

Mawuma

Mapɛnkande manfooma tepe na

Kukulon koka kuloho koka woo yo wo ka faydo, ona biya bohitande maka biya-meti ka faydo fooma, ka wu manke woo yo wo ba boha ku kolon konko ka huthukuma nama han wunde ba boha sobe bathaniya mene ba sisa yiki in thiiya ka biya be lukande fooma ka faydo, ba kitiye woo yo wo kama sethiniyo ma wunde sethinya ka faydo man.

1. Malukunande Malenke man

Biya-meti fooma be kiyo ka kuyankan in kasembe mene in ka yiki. Binde kin ba niyo in masimoko, maka yiina wo ka hu wendi yande.

2. Malukunande Maale Man

Woo yo wo kin kuloho mene kuyankan ka kulon ko. Wunde ka ba fakinande woo yo wo kama neki ma wunde neke in toonaman, niyon wo panke, wo bolo, wo fufe, mindo sinthe fooma, min kin ku loho ko kentu.

3. Malukunande Mataati man

Woo yo wo kiŋ iŋ fɛɛra ba niyo iŋ sii, ekuta kuyankaŋ, e wundɛ pamo.

4. Malukunande Mamanan man

Wometi ka ba boho ka hu waline, e niyo gbon, e niyo thoro. Huwaline kiŋ ba tana niyo ka biya-meti hutete.

5. Malukunande Masoohi man

Woo yo wo kaa ba niyo nakasi, in thoro man mama wo ka feli.

6. Malukunande Mason-manthe man

Woo yo wo kin maloho ba kothiyo kame wo kame non tepee thon ba.

7. Malukunande Mason Maale man

Biya-mεti fooma kiŋ siŋthe ka thon baŋ, kufakande ka hutete kanamɛŋ ba pamo iŋ thoŋ baŋ, ba thana fakinande, wu sisi mateti ka ku koloŋko iŋ ba pamoko wooniŋ sisiyɛ thoro.

8. Malukunande Masonka-taati man

Woo yo wo kin fεεra han ba koo wukahε e banina ba thonkoy ba wo ba niyo ban, wuna thon ban kahati.

9. Malukunande Masoon-manan Man

Woo yo wo ka doron ba neko bakpon e boho, e thiyo ka hukpolon, mεnε ba kantho ka kεkεη ko kiyo wundε ko.

10. Malukunande kochi man

Woo yo wo kin in fεεra ba kosinino ka wuthunbε in bakosonni be ka kuyankan mene be thunbε ba dethiwa kuloho ko kanaman mene wundε bohitoko in thon ban.

11. Malukunande Koohi-in manthe man

Woo yo wo, wo kata ka kubasi, wundε ka ba thoŋkino thaa niyo kosiŋino noŋ na tepe thoŋ ba na, e wundε dunkuno fεεra ba kosiŋina.

Woo yo wo kaa ba dunkuno kuthonko ka thon ba thaa niye kiyo ka kεkεn nama ko, o thuhan mandi kama loko ma boho wundε, toniyo kasi ba danande kasi bande ka thon ba kama loko ma bohito waawo bɛŋ ma.

12. Malukunande Koohi-in Kaale man

Woo yo wo, kaa ba tuto sembe, ba wali ba kanama, ka huŋpo ho kanama, ka yiki ba kanama, ka ŋa thagba ŋa wundε kpalita. Wo ka baa niŋ thiyoko aliko ba tetiya yiki iŋ makothiyo ma kanama, woo yo wo kiŋ maloho ba pamo iŋ thoŋ baŋ ka baliŋ ba baŋ.

13. Malukunande Kohi-maaati Man

Woo yo wo, kin maloho ba niyo kuyankan ba kaa ka wundε thimo in ba niyo ka kεkεn naman.

Woo yo wo kiŋ iŋ maloho ba pɛna kɛkɛn, ndoo kɛkɛn, thitha kɛkɛn nama e wunde hɛlɛŋ duwa o tɛnkilina ka kɛkɛn namaŋ ko.

14. Malukunande kohi-in Manan Man

Woo yo wo, kin in maloho ba thara e ka dono ka keken mene kin ba niyo bali ba thonkoy ka keken nama kon.

Maloho ma beŋ kaa ba thaŋthiyo baana thiiya wo ba bohitoko ba ba thɔnkɔy ba ta wundɛ nii hukɔminamɛnt o ba tetiya thɔŋni ba ka Unaytɛd Nesɔns.

15. Malukunande Kohi-in Masoohi Man

Woo yo wo kin in maloho ba niyo ka kiyo wundε ka.

Wo kaa ba thanthiyo madogo ma ka keken nama ko o ba thanthiyo ba sekita keken ku feena ba doma na kena kiyo wunde.

16. Malukunande Kohi-in Masonmanthe Man

Bayapεŋ iŋ yɛrɛmɛn be thankɛ fuṇa, be kɛrinitɔyta nin hunpo, kɛkɛn namɛn, ku laniya ko kanamɛŋ, kiŋ iŋ maloho ba denande/yɛntande e dethuwa hunpo ho kanamɛn. Biya be bɛn kin iŋ maloho ma sinthe maaka dena/yento, iŋ ma kahudɔŋɔ be pathi.

Hu denande ha kin ba koo na wo wathe won, in won yereme won, mey kathabanthe ba denande.

Nkpeen ki na doma hunpo ka faydo. Ki kpeenki kin in maloho ba pamo kama donjiyande mene keken ko kanamen ka bali yoo bali.

17. Malukunande kohi-in Masomanle Man

Woo yo wo kin in maloho ba niyo in kee wunde wunthen o binde bilo kee banthe in biya bifeena.

Woo ka ba tute sεmbε ka kεε namaŋ baŋ.

18. Malukunande kohi-in Mason matati man

Woo yo wo kiŋ iŋ maloho ba siimoko na thimo wundɛ, iŋ ba thoo ka dina ba thimo wundɛ o ba kponoko ka dina ba bɛŋ e thoo ka dina bafɛna maloko yoo maloko, iŋ hɛlɛn kulaniya ko kanamaŋ. Wundɛ kiŋ iŋ maloho ba mɛyande iŋ biya be boyɛ ba niyo ka masii manthe ɛba thoŋina kulaniya ko kanameŋ ka wan mɛnɛ rokpoko.

19. Malukunande Kohi-in-Masomanan Man

Woo yo wo kin maloho ba tepa funun kama simoyko ma kanaman, in ba kponkila ho thimo wunde. Wun tholande, maloho ma ben kin ba bohitoko kulaniyande, e woo yina thana tepe ba yi ba niya nin ba kpala mene ba kponkila ka nkalen ba pankitinande funun ho ben.

20. Malukunande Kohi-Kale/konthokaye Man

Woo yo wo kiŋ kuloho ba komande kathabanthe ka wuthεbε. Woo ka ba pithito ba niyo ka mathuŋande yoo mathuŋande o ka nkaŋ ka ndoo nkaŋ ka thimo ka wundε.

[Missing?]

21. Malukunande Kohi Kale-in Manthe Man

Woo yo wo kin in maloho ba niya wali in hu komimament ho ka sembe ban ka keken ko kanaman o ba thiika ba hu gbon ho thimo wunde ba kuta semba ban.

Woo yo wo kin in maloho ba bilande ofisi yoo ofisi wo ka hu kominament ka keken naman ko.

Bathimo biya ba niyo, bena hu kominament ba niye wali. Biya be ben ba thiikiye ba bayapa mene yereme ba fununiye bin thaya ka hu kominament ho ben. Binde ba thiikiye wo thimo bin ka wan o ka ma rogboko.

22. Malukunande Kohi Kale-in Maale Man

Woo yo wo kiŋ iŋ maloho ba nskita kɛnkɛy ko kanamaŋ ba Pama niŋ ba duŋkuna niŋ fɛɛra ba masiteke kama o kama e niy woo wo ba yiki, e puŋka niya wali, o gbɔŋni o hutaniya ho dɛnki kɛnkɛŋ ko kanamaŋ ko niŋ tute lima.

23. Malukunande Kohi-Kale-in-Mataati Man

Woo yo wo kin maloho ba niya wali, ba yetha wali ba thimo wunde in ba thunkuno malohoy mene ba pamo hu thana kuta wali.

Kufakinande kaaka kuthunkun ba woo yo wo mi wali. Woo yo wo ba thunkuno sinthe ba walin ba doniyande.

Woo yo wo wo ni wali ba thunkuno kopiri wo tene ba yethe nama in kuboriko kanaman alako de be niyo in yiki ka biya-metin hutete. Kuthunkun ko ben ba punka helen ba mase ka gbethen ba nin penki.

- 4. Woo yo wo kin maloho ba thankina o ba thoyto nkanki nin mase.
- 24. Malukunande Kohi-Kale-in-Manan Man

Woo yo wo kiŋ maloho ba fεεmiya iŋ ba dunkuno maloko ma kondadeŋ ba niya wali mɛnɛ malokoyŋ makasade ba fεεmiya iŋ kutunkuŋ.

25. Malukunande Kohi-Kale-iŋ-Massohi Maŋ

Woo yo wo bathoma muthoma mutene ba hupetho koto nama ko iŋ kubori namaŋ, kowunde ba punka kuta mu wunde bili/thoo. Wunde ba Kuta banka ba wunde iŋ kubori namaŋ fure, ba punka ba maso. Wunde ba maso be thoona o bethanthi, o bali ba denki ba wunde niyo humone.

Komisayn be in mpay namen ba maso. Mpati be kiyo ka yento/deno, be tha kiya ka yento/deno fooma ba kuta ma mase manthe e bindɛ pamo nanthe.

26.

[Missing]

[Missing]

[Missing]

27.

[Missing]

[Missing]

28.

[Missing]

29.

[Missing]

[Missing]

[Missing]

[Missing]